

Plan Odnowy Miejscowości Gryżyna

na lata 2008 - 2015

Gryżyna, maj 2008

Plan Odnowy Miejscowości Gryżyna

1. Wstęp

Polska, jako członek Unii Europejskiej, zobowiązana jest do wprowadzenia zasad i regulacji Wspólnej Polityki Rolnej (WPR). Ponieważ przepisy prawne dotyczące WPR są jednym z największych dorobków prawnych Wspólnoty, przystosowanie do niego prawa polskiego wymagać będzie długoletniego procesu. Jak powinien przebiegać ten proces oraz ostatecznie kiedy zostaną wprowadzone regulacje europejskie zdecydowano podczas negocjacji akcesyjnych. Ostatnia runda negocjacji zakończona została podczas szczytu w Kopenhadze. Na szczycie tym ustalono, między innymi, zasady i zakres przyznanej rolnikom pomocy finansowej w tym na

- dopłaty bezpośrednie
- interwencję rynkową i refundacje eksportowe
- rzecz rozwoju wsi w ramach "Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich"
- fundusze strukturalne w rolnictwie w postaci "Sektorowego Programu Operacyjnego".

Oprócz działań w ramach I filaru WPR pomoc z UE obejmuje również działania (w ramach II filaru WPR) mające na celu wsparcie rozwoju wsi i restrukturyzacji rolnictwa. Przykładem takich działań są:

- Plan Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW)
- Sektorowy Program Operacyjny (SPO) - "Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich".

SPO finansowany z funduszy strukturalnych (Sekcja Orientacji – Europejski Fundusz Gwarancji i Orientacji w Rolnictwie (EAGGF)) ma na celu takie zmodernizowanie polskiego sektora żywnościowego, aby był on w stanie konkurować na rynku europejskim. Obejmuje również działania wspierające rozwój obszarów wiejskich pod względem infrastrukturalnym, społecznym, turystycznym, etc.

Jakie instrumenty obejmuje SPO?

- inwestycje w gospodarstwach rolnych
- poprawa przetwórstwa i marketingu artykułów rolnych

- pomoc dla młodych rolników
- szkolenia
- scalanie gruntów
- gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi
- wsparcie doradztwa rolniczego
- różnicowanie działalności rolniczej i zbliżonej do rolniczej
- infrastruktura przyzagrodowa na wsi
- działania z zakresu tzw. odnowy wsi, mające na celu poprawę atrakcyjności obszarów wiejskich
- pomoc techniczna .

W celu zaprogramowania pomocy wspólnotowej oraz zapewnienia efektywnego jej wdrażania przygotowano Narodowy Plan Rozwoju. Jednym z jego ważnych elementów jest Narodowa Strategia Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa. Głównym przesłaniem Strategii jest przeciwdziałanie marginalizacji niektórych obszarów przez podjęcie interwencji publicznej na rzecz najmniej zamożnych i konkurencyjnych obszarów problemowych polityki regionalnej

- w tym obszarów wiejskich, przygranicznych. Kompleksowym wskaźnikiem realizacji tego celu polityki regionalnej będzie wzrost poziomu zamożności we wszystkich regionach oraz zahamowanie tempa zwiększania się zróżnicowań w zakresie podstawowych wskaźników społeczno-gospodarczych mierzonych na poziomie wojewódzkim i subregionalnym w pierwszym rzędzie poziomu PKB na mieszkańca, stopy bezrobocia, poziomu wykształcenia, poziomu wydajności i wyposażenia infrastrukturalnego.

Polska wieś potrzebuje trampoliny cywilizacyjnej, aby osiągnąć poziom średniej europejskiej i wszelkie programy inwestycyjne, wspierające polepszenie sfery socjalnej są tutaj najbardziej potrzebne i stanowią podstawę wszelkich planów odnowy wsi.

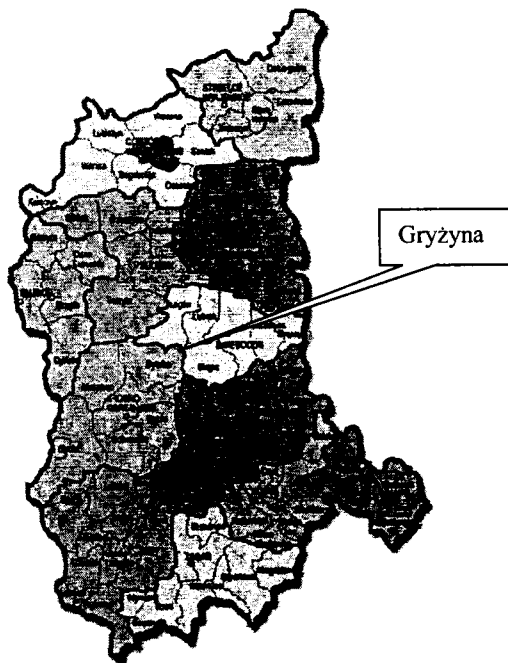
Zadania z zakresu odnowy wsi nie są wyłącznie powiązane z funduszami unijnymi. Wszelkie fundusze pozabudżetowe np. w ramach Kontraktu wojewódzkiego, Pieniądze z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i wiele innych są tutaj możliwe do wykorzystania i pożądane. Aby jednak poznać strukturę koniecznych wydatków, trzeba sporządzić dokument o charakterze średnioterminowej prognozy ekonomiczno-finansowej, tak aby gmina mogła przygotować swój Plan Rozwoju Lokalnego oraz Wieloletni Plan Inwestycyjny i wystąpić z odpowiednim montażem finansowym budżetu.

Ponieważ zakłada się logiczną konsekwencję konstrukcji Planu Odnowy Wsi w ścisłej korelacji z Planem Rozwoju Lokalnego gminy i powiatu, strategią rozwoju województwa i kierunkiem zagospodarowania przestrzennego, dokument ten powinien mieć charakter małej strategii rozwoju miejscowości. Wskazane jest aby w szczególności obejmował analizy zasobów sołectwa, porównania korzystnych i niekorzystnych cech wewnętrznych wsi oraz potencjalnych szans i zagrożeń występujących w otoczeniu, które mogą warunkować przyszłość sołectwa i ich mieszkańców, wizji rozwoju wsi wraz z jej priorytetami i projektami rozwojowymi wraz z elementami montażu finansowego projektów do realizacji. Wymaga to ścisłej współpracy pomiędzy sołectwem i urzędem gminy oraz spójności planów. Dokument niniejszy ma służyć pełnemu wykorzystaniu istniejącego potencjału i szans rozwojowych, w tym dostępu do środków unijnych i funduszy rządowych.

2. Ogólna charakterystyka Gryżyny.

2.1. Położenie geograficzne.

Gryżyna (niem. *Griesel*) – . Położenie geograficzne 52° 11' 00" Nw i 15° 17' 00 E. Wieś położona w województwie lubuskim, w powiecie krośnieńskim, w gminie Bytnica, ok. 22 km od Świebodzina, oraz około 20 km od Krosna Odrzańskiego. Jest ona otoczona lasami Borów Lubuskich, na północ od Gryżyny rynną jezior gryżyńskich (największe jezioro Kałek). W latach 1975-1998 miejscowość administracyjnie należała do województwa zielonogórskiego.

Obszar wsi Gryżyna zajmuje obszar 3173,35 ha, z którego 2811,10 ha stanowi las, dając zalesienie rzędu 86 %.

2.2 Historia miejscowości.

W XVII znajdowała się w Gryżynie kolonia ariańska, w XVIII-XIXw. była własnością Piotra Birona, a następnie jego córki Pauliny. Do 1945 r. była to zamożna wieś w której znajdowały się dwa obiekty pałacowe, kościół, knajpa, poczta, piekarnia, rzeźnik, sklep, szkoła, kuźnia oraz mała huta szkła. Ponadto obok wsi było lotnisko z płytą betonową, celem wygodnego dojazdu gości na polowania. Na podstawie listy mieszkańców oraz planu miejscowości z roku 1945 widać iż w Gryżynie było 86 obiektów budowlanych mieszkalnych. Najciekawszymi obiektami w tym okresie był:

Pałac (69) zbudowany w latach 1820 przez Księcia Hohenzollerna, z wykorzystaniem murów starszej budowli z XVII lub XVIII wieku (z tego okresu pochodzą piwnice). Jest to

parterowa budowla z łamanym dachem. W ówczesnych czasach elewacja była ozdobiona porożami jeleni, które podkreślały myśliwski charakter pałacu. Obecny kształt uzyskał w wyniku przebudowy przeprowadzonej na przełomie XIX i XX wieku. Po 1945 r. mieściło się tutaj Nadleśnictwo, które opuściło obiekt w 1971 r. Od 1980 r. zdewastowany dwór przejął prywatny nabywca i zaadaptował go na pensjonat. Obecnie jest w posiadaniu przez kolejnego właściciela jako pensjonat – niestety nieczynny.

Mauzoleum: Z tyłu tego pałacu, u podnóża wzniesienia znajduje się zbudowane w 1872 r. rodzinne mauzoleum Hohenzollernów- Simaringen. Jest to budowla w rzucie prostokątna, przykryta dwuspadowym dachem, o szczytach ujętych w tympanony, narożach elewacji opilastrowanych i wejściu zamkniętym półkoliście w obramieniu z kluczem.

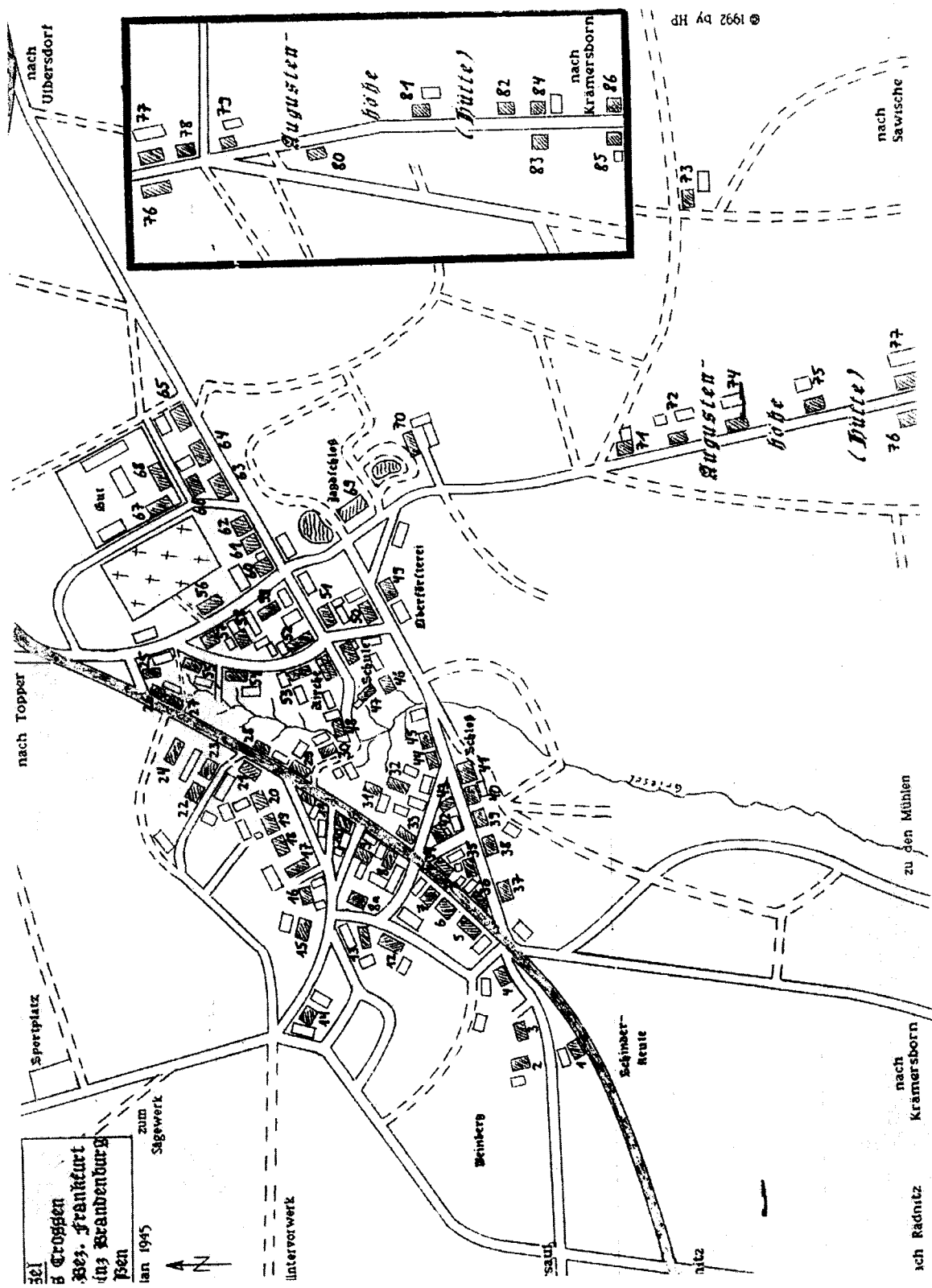
Park: o powierzchni 5,36 ha założony w pierwszej połowie XIX w, w bezpośrednim sąsiedztwie pałacu myśliwskiego, przy wykorzystaniu starszych drzew, urozmaiconej rzeźby terenu i stawków zasilanych w wodę z istniejących tam źródeł. Wiek obecnego drzewostanu szacowany jest na 150 lat, ale były tu również 200 letnie dęby, buki i lipy. Obok rodzimych drzew wprowadzono tu szereg obcych gatunków jak cypryśnik błotny, magnolię choinkę kanadyjską, robinie białą i kasztanowiec zwyczajny.

Zameczek: (41) oprócz zachowanego pałacu myśliwskiego istniał w Gryźynie obiekt zwany zameczkiem. Został on zbudowany w połowie XIX w. przez nadleśniczego Krause, według projektu Huga Lichta, późniejszego architekta miasta Lipska. Po wojnie rozszabrowany i zniszczony. Dzisiaj jedynie na wzgórzu obok sklepu można znaleźć ślad po nim w postaci ocembrowania fontanny.

Pozostałości fontanny

Dawny cmentarz: na starym cmentarzu położonym obok obecnego zachowały się bardzo nieliczne protestanckie nagrobki, będące świadectwem mieszaniny różnych tradycji i kultur na tym obszarze. Ciekawą formą na tym cmentarzu były cokoły symbolizujące pnie drzew.

Plan Gryżyny z 1945 r.

Anlage zum Ortsplan Griesel

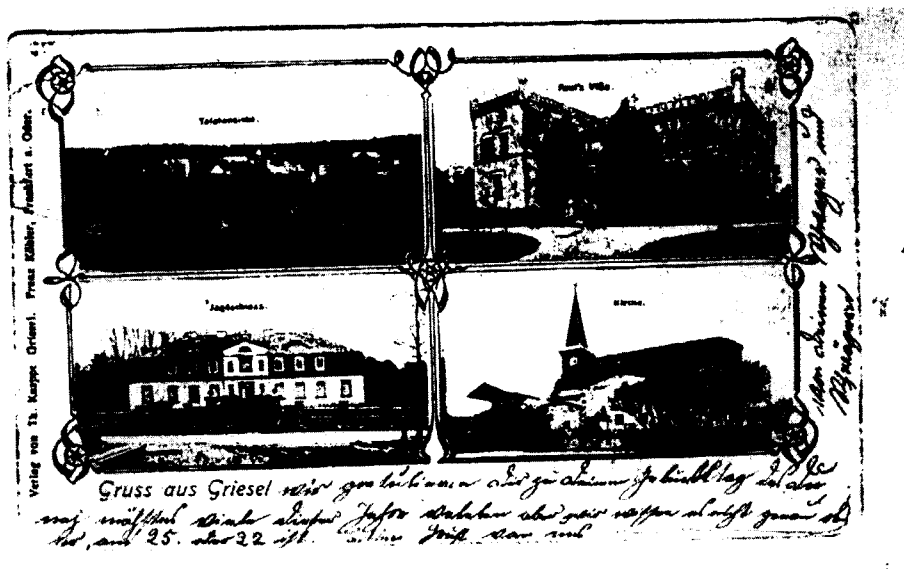
Nr.	Bewohner/Verwendung bis 1945	Beruf. Tätigkeit	Verwendung heute (% nicht mehr vorh.)
1	Witzke	Maurer	
2	Woratz	Gutsarbeiter	%
3	Zerbe, Kietzer		
4	Kaiser (Willi)	Forstarbeiter	
5	von le Fort	Amtsvorsteher	
6	Hoppenheit	Landwirt	%
7	Hoppenheit	Landwirt	%
8	Zerbe (Franz)	Landwirt	
8a	Zerbe		%
9	Hahn	Landwirt	%
10	Heinke, Zerbe	Arbeiter	
11	Kupsch	Schneider	
12	Zerbe (Lina)		%
13	Schlief	Landwirt	%
14	Schmidt	Schuster	%
15	Lehmann	Zimmermann	%
16	Schallert	Landwirt	
17	Zerbe (Oskar)	Landwirt	%
18	Domke		
19	Schulz		
20	Schicht	Landwirt	
21	Stielow	Landwirt	
22	Hirsch	Landwirt	
23	Baum	Angestellter	%
24	Bandow	Landwirt	% Reiterhof
25	Wenske	Tischler	%
26	Ketzer	Zimmermann	
27	Schulz	Landwirt	
28	Seiffert (Gerd)	Zimmermann	
29	Grabowski, Prell	Arbeiter	
30	Spiegel	Landwirt, Händler	%
31	Krause	Landwirt	
32	Klemmt (Karl)	Landwirt	
33	Seiffert (Hermann)	Landwirt	%
34	Irrgang (Hedwig), Zerbe (Paul)	Schneiderin Zimmermann (Besitzer)	
35	Herrmann	Kaufmann	
36	Zerbe (Gustav) Paschke (Gustav)	Postbote	
37	Hirsch		%
38	Abraham	Zimmermann	
	Krüschel	Arbeiter	
39	Abraham (Max)	Zimmermann	
	Abraham (Ernst)	Maurer	
40	Grabowski (Max)	Gespannführer	%
	Hallasch		
41	Rupnow, Schrader (Pastorenwitwe)	Militär	%
42	Pfeifer	Kraftfahrer	%
	Seiffert	Altmeister	
	Hermanski	Arbeiter	
43	Kaiser (Paul)	Maurer	
44	Paschke	Landwirt	
45	Geschke	Schmied	%
46	Linke	Bauarbeiter	%
47	Nitschke	Schneider, Küster	%
48	Richter (Marie)		%
49	Kaimer	Oberförster	%

50	Brennerel: Förster	Arbeiter mit 325100	%
	Balfahs	Kraftfahrer	
	Kallene	Gutsinspektor	
	Borchert		54
	Pfänder		
51	Jagode	Kaufmann	%
52	Eichler	Bäcker	
	Klemmt		
	Jäckel		
53	Maier	Ortsgruppenleiter	Jugendherberge
54	Stielow (Rudolf)	Gastwirt	%
55	Stielow	Brauer	%
56	Stielow	Arbeiter	
57	Knappe	Kaufmann	%
58	Länger	Fleischer, Landwirt	
59	Süss	Pastor	Neubau
60	Hauch	Gastwirt	
61	Herrmann	Bürgermeister	%
62	Breyer	Stellmacher	%
63	Heinke (Reinhold)	Schneider	%
64	Engler, Roy	Forstarbeiter	%
65	Stellmacher	Bauarbeiter	
67	Heck	Förster	
68	Komjanke	Gespannführer	
69	Jagdschloß des Fürsten von Hohenzollern-Sigmaringen		Pension
70	Noak	Kaplan	
71	Kamjunkte	Landwirt	
72	Hartmann	Landwirt	%
73	Lechelt	Traktorist	
74	Luschert	Landwirt	
75	Flötz	Arbeiter	
76	Gutshaus: Förster, Lechelt Grabowski, Wache		%
77	Loth	Landwirt	
78	Gerlach	Arbeiter	%
79	Heinke	Landwirt	
80	Draefke	Arbeiter	
81	Tepper	Schuster	
82	Kriese	Forstarbeiter	
83	Witzke	Forstarbeiter	
84	Schwänzer	Forstarbeiter	
85	Dahms		
86	Tepper		

Das %-Zeichen bezieht sich auf das Wohngebäude des jeweiligen Gehöftes.

(c) 1993 by H. Pfeifer

Spis mieszkańców Gryżyny z 1945 r.

Ev. Kirche Griesel

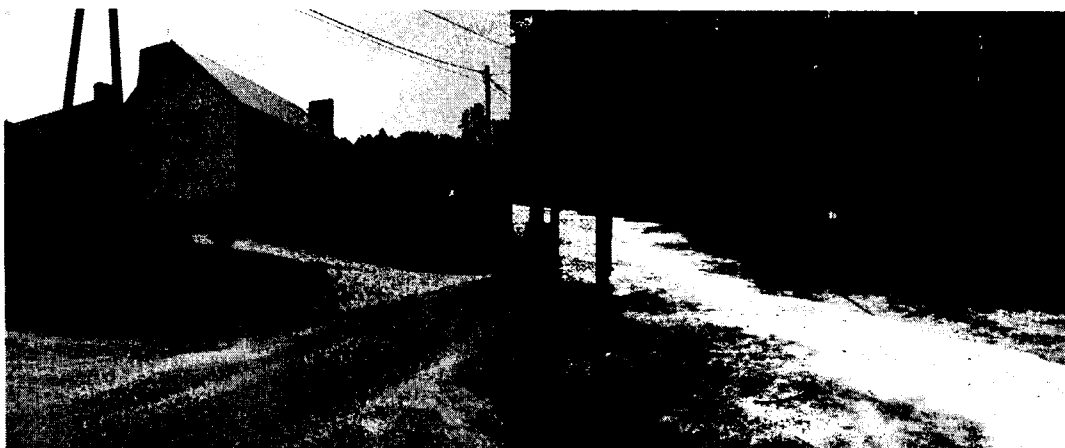
Pfau im Grieseltal

Widok Gryżyny, zameczek, pałac myśliwski, kościół, kościół, knajpa w dolinie gryżyńskiej

Stara mapa okolic Gryżyny z ciągiem jezior

W pobliżu wioski na potoku było umiejscowione 6 młynów wodnych, z których trzy, to jest Młyn Strzelni, Młyn Zaskórz oraz Czerwony Młyn, funkcjonowały jeszcze do końca lat 50-tych. Pierwszy z nich nawiązywał formą architektoniczną do istniejących zabudowań wiejskich. W dolinie rzeki Gryżyński Potok od wsi Gryżyna wiodła droga obsadzona dębami łącząca wszystkie młyny. Dęby te po wojnie zostały wszystkie wycięte. Wśród ruin młyna Strzelnik zachowały się koła młyńskie, jedno z napisem o treści „Francuska Fabryka kamieni młyńskich w Nowej Soli”. Po wojnie po przesiedleniu ludności niemieckiej na terenie wsi zamieszkało 15 rodzin, trudniących się gospodarką leśną. Nie wszystkie więc domostwa zostały więc zasiedlone. Gospodarstwa nie zasiedlone popadały z czasem w ruinę i były likwidowane. W okresie PRL-u ludność Gryżyny stanowili głównie leśnicy. W tym okresie powstał ośrodek nad jeziorem Kałek wybudowany przez Falubaz Zielonogórski, powstało też Ranczo Gryżyna oraz wybudowany został jeden blok mieszkalny leśnictwa.

Blok mieszkalny leśnictwa

Ośrodek wypoczynkowy Gryżyna

Dopiero od początku lat 90-tych, można zauważyć powolny rozkwit wioski. Mimo początkowych formalnych trudności Gryżyna zaczęła stawać się ośrodkiem wypoczynkowo-turystycznym, który coraz bardziej się intensyfikuje. Powstaje tutaj szereg nowych obiektów, które umożliwiają wykorzystanie naturalnych walorów wsi. Obecnie w Gryżynie jest 40 domów co stanowi około 50 % stanu z przed II Wojny Światowej. Nowe obiekty Gryżyny powstałe po okresie PRL-u przedstawiono na załączonych poniżej zdjęciach.

Zdjęcia nowych obiektów budowlanych w Gryżynie, poniżej hodowla konia polskiego

2.3. Walory przyrodniczo – leśne.

Głównymi walorami Gryżyny jest Gryżyński Park Krajobrazowy (GPK), ciekawe ukształtowanie terenu oraz aleje dębowe założone przez Hohenzollernów.

Gryżyński Park Krajobrazowy (GPK): utworzono w 1996 r na podstawie Rozporządzenia Wojewody Zielonogórskiego, w celu ochrony walorów przyrodniczo-krajobrazowych rynnny Gryżyńskiego Potoku. Powierzchnia jego wynosi 2755 ha, a otuliny 20412,5 ha. Teren Parku cechuje wielkie bogactwo i różnorodność polodowcowej rzeźby, charakteryzującej się niezwykle atrakcyjną rzeźbą terenu, nachylenie zbocza rynnny wacha się w granicach od 22 do 65%, natomiast dno rynnny zostało wcięte w osady sandrowe na głębokość ponad 30 metrów. Bardzo liczne zagłębienia bezodpływowe, formy akumulacji ozowej i kemowej w kształcie wałów i pagórków czynią tą krainę swoistym skansenem rzeźby polodowcowej. Najpiękniejszy jest „Gryżyński Wawóz” o powierzchni 3,66 ha, który powstał w wyniku działalności wód płynących głównie w okresie po ustąpienia lodowca a przed pojawieniem się szaty roślinnej na tym terenie. Innym ciekawym obiektem ekologicznym są „Gryżyńskie Szuwały” – jest to obszar o powierzchni 32,86 ha położony w rynnny polodowcowej w pobliżu źródeł Gryżyńskiego Potoku. Przeważają tu zabagnione łąki oraz luźne zakrzaczenia olchowe i wierzbowe. Podmokły i niedostępny teren stanowi ostoję zwierzyny a przede wszystkim bobra, wydry i żurawia. Podobnie ciekawym jest „Bagno Żurawinowe” o obszarze 2,81 ha. Jest to torfowisko przejściowe z cennymi gatunkami roślin jak modrzewnicą zwyczajną, bagnicą torfową, przygielką białą. W Rynnny Gryżyny znajduje się 11 polodowcowych jezior. Największe z nich to jezioro Jelito, liczące 49,9 ha powierzchni i głębokości do 36,6 m. Jeziora te są zasilane przez przeszło 100 źródeł położonych między wsiami Gryżyna i Grabin. Przez teren Parku przepływa rzeka „Gryżyński Potok” Obfitość i czystość wód stanowi o pięknie krajobrazu i różnorodności form życia. W wodach rzeki żyją pstrągi a nad jej brzegami można obserwować rzadkie ptaki, raczej górskich okolic jak pliszki górskie i pluszcze. Z wodami jej jest związany też bóbr europejski. Został on zasiedlony tu w roku 1986, zdomowił się tu na dobre i obecnie jego liczebność dochodzi do 40 osobników. Do cennych wartości GPK, obok walorów krajobrazowych, należy przyroda ożywiona i nieożywiona. Nie została ona jeszcze tu przekształcona i zniszczona przez człowieka, na co miała wpływ niska gęstość zaludnienia, brak przemysłu oraz wysoki stopień zalesienia. Ponad 86 % powierzchni Parku zajmują lasy. Gospodarowanie nimi jest przykładem godzenia funkcji gospodarczych z ochronnymi. Świadczy o tym przebywanie na jego obszarze bielika oraz innych ptaków zagrożonych w skali europejskiej to jest bociana czarnego, kani rdzawej, sokoła wędrownego, żurawia oraz zimorodka.

Lasy , wśród których dominują bory sosnowe, tworzą lokalny mikroklimat oraz pełnią niezwykle cenną rolę jako siedlisko życia wielu gatunków roślin i zwierząt. Świat zwierzęcy reprezentowany jest przez zwierzynę łowną jak jelenie, dziki, sarny, lisy, tchórze, kuny, borsuki, norki amerykańskie. Spośród płazów należy wymienić rzekotkę drzewną, kumaka nizinnego, ropuchę paskówkę. Z gadów na tym terenie wymienić należy żółwia błotnego, żmiję zygzakowatą i gniewosza plamiastego. Świat owadów reprezentowany jest przez rzadkie gatunki motyli, ważek chrząszczy i innych bezkręgowców. Warto tu jednak w tym miejscu wymienić jelonka rogacza, pachnicę oraz kozioroga dobosza. Objęte ochroną i uznane za pomniki przyrody, cztery aleje dębów szypułkowych, swoją długowiecznością (około 150-200 lat), i okazałością (wysokość 20 – 25 m. przy obwodzie 180 – 400 cm) stanowią niewątpliwie typową osobliwość Parku. Do zróżnicowanej szaty roślinnej Parku przyczyniła się wielka różnorodność zespołów roślinnych, spośród których duże znaczenie mają zespoły związane wodami, brzegami zbiorników wodnych, bagnami

oraz różnego rodzaju torfowiskami. Prześledzić można na tym terenie wszystkie stadia zarastania i wypływania jezior, a także znaleźć szereg rzadkich i chronionych gatunków roślin jak goździka siniego, kłóc wiechowatą, bagno zwyczajne, rosiczkę okragłolistną, grązel drobny, grzybień biały oraz storczyk szerokolistny. Gryżyński Park Krajobrazowy i jego okolice to tereny o znakomitych warunkach do uprawiania turystyki pieszej i rowerowej. Zachęca do niej wyznaczony i oznakowany czarny szlak jak również ścieżka przyrodniczo leśna prowadząca przez najciekawsze rejony Parku.

3. Analiza Zasobów Sołectwa

Rodzaj zasobu	Znaczenie		
	Obojętne	Małe	Duże
Środowisko przyrodnicze			
Walory krajobrazu			x
Walory klimatu (mikroklimat, wiatr, nasłonecznienie)			x
Walory szaty roślinnej (np. runo leśne)			x
Cenne przyrodniczo obszary, lub obiekty			x
Świat zwierzęcy (ostoje, siedliska)			x
Osobliwości przyrodnicze			x
Wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy)			x
Podłoże, warunki hydrogeologiczne			x
Gleby, kopaliny	x		
Środowisko kulturowe			
Walory architektury			x
Walory zagospodarowania przestrzennego	x		
Zabytki		x	
Zespoły artystyczne	x		
Dziedzictwo religijne i historyczne			
Miejsca, osoby i przedmioty kultu	x		
Święta, odpusty i pielgrzymki	x		
Tradycje, obrzędy, gwara	x		
Legends, podania i fakty historyczne			x
Ważne postacie historyczne		x	
Specyficzne nazwy			x
Obiekty i tereny, infrastruktura			
Działki pod zabudowę			x
Działki pod zabudowę przemysłową	x		
Pustostany	x		
Tradycyjne obiekty gospodarskie wsi (kuźnie, młyny)	x		
Place i miejsca publicznych spotkań		x	
Miejsca sportu i rekreacji		x	
Zaopatrzenie w wodę wsi	x		
Skanalizowanie wsi	x		
Gospodarka, rolnictwo			
Specyficzne produkty (hodowle , uprawy)			x
Firmy produkcyjne i zakłady usługowe	x		
Możliwe do wykorzystania odpady poprodukcyjne			x
Przetwórstwo rolno – spożywcze			
Grupy producenckie i organizacje rolnicze	x		

Rzemiosło artystyczne		X	
Sąsiedzi i przejezdni			
Korzystne, atrakcyjne sąsiedztwo			X
Ruch tranzytowy w związku ze szlakiem komunikacyjnym	X		
Przejezdni stali i sezonowi			X
Instytucje			
Placówki opieki społecznej	X		
Szkoły	X		
Domy kultury, świetlice	X		
Ludzie, organizacje społeczne			
Ochotnicza Straż Pożarna			X
Stowarzyszenia			X
Kluby sportowe, koła wędkarskie i myśliwskie	X		

Analizę zasobów sołectwa przeprowadzono na podstawie danych statystycznych oraz informacji zgromadzonych od mieszkańców i Urzędu Gminy Bytnica. Zasoby sołectwa to wszystkie elementy materialne i niematerialne wsi oraz otaczającego ją obszaru, które mogą być wykorzystane obecnie bądź w przyszłości przy budowie czy realizacji publicznych i prywatnych przedsięwzięć odnowy wsi. Przy analizie zasobów wzięto pod uwagę następujące kategorie jak: środowisko przyrodnicze, środowisko kulturowe, dziedzictwo religijne i historyczne, obiekty, tereny, infrastruktura, gospodarka i rolnictwo, sąsiedzi i przyjezdni, ludzie, organizacje społeczne.

3.2. Jaka jest wieś.

W poniższej tabeli przeprowadzono diagnozę aktualnej sytuacji sołectwa Gryżyna

Co ją wyróżnia?	Dobrze utrzymane walory krajobrazu, nie zniszczone środowisko naturalne, park krajobrazowy, malownicze tereny, sprzyjające rozwojowi turystyki pieszej i rowerowej, promowania walorów krajobrazu.
Jakie pełnić funkcje?	Wieś o znikomym przemyśle rolnym, której podstawą jest gospodarka leśna i dynamicznie rozwijająca się turystyka.
Kim są mieszkańcy?	Mieszkańcy stanowią ludność napływową. Początkowo byli to ludzie przesiedleni ze wschodu, którzy jednak z czasem wyjechali a w to miejsce przybyli mieszkańcy z różnych stron Polski. Gryżyna obecnie posiada 145 mieszkańców w tym 49 % kobiet i 51 % mężczyzn. 104 osoby w wieku produkcyjnym (kobiet 51, mężczyzn 53), 22 osoby w wieku po produkcyjnym (kobiet 11, mężczyzn 11), 19 osób w wieku przedprodukcyjnym (kobiet 9, mężczyzn 10).
Co jest podstawą utrzymania?	Leśnictwo, zatrudnienie w sektorze prywatnym, własna działalność gospodarcza, świadczenia emerytalno-rentowe, zasiłki dla bezrobotnych.
W jaki sposób są zorganizowani mieszkańcy?	Rada Sołecka, Stowarzyszenie Przyjaciół Gryżyny, Organizacja przykościelna
W jaki sposób rozwiązują problemy?	Dyskusja, współpraca z Urzędem Gminy, we własnym zakresie
Jak wygląda nasza wieś?	Większość domostw starych odremontowana i odnowiona ca 40%, wybudowano 24 nowe obiekty budowlane (wzrost o 60%) przy równoczesnych możliwościach rozszerzenia bazy noclegowej. Bardzo zły stan dróg dojazdowych oraz

	wewnątrz wsi, niezgodne z rzeczywistością plany geodezyjne dróg wewnętrznych, brak plany perspektywnego rozwoju Gryżyny (wytyczenie i podział gruntów do sprzedaży), brak kanalizacji oraz doprowadzenia wodociągu do wszystkich obiektów , brak plany infrastruktury dla planowanej rozbudowy, brak świetlicy, konieczność odbudowy czarnego szlaku GPK oraz konieczność utworzenia szlaku na młyny, brak barierki na przebiegu nad Gryżynką, brak obiektu sportowego np. kortu tenisowego, brak pola namiotowego z infrastrukturą, brak chodników lub ścieżek rowerowych, brak promocji turystycznej Gryżyny, brak zasięgu sieci komórkowej we wsi, zły stan połączeń autobusowych. Brak kontenera zamykanego na odpady dla osób czasowo przejezdnych.
Jakie obyczaje i tradycje są u nas pielęgnowane i rozwijane?	Reaktywowanie cyklicznych imprez integracyjnych wsi (Dzień Bobra), udział w targach turystycznych, uruchomienie tradycyjnego pieczenia chleba, dożynki, otwarcie i zakończenie sezonu turystycznego
Jaki jest stan otoczenia i środowiska?	Środowisko naturalne nie skażone, wieś otoczona lasami, brak niszczącego wpływu przemysłu. Brak zainteresowania Leśnictwa zanieczyszczeniem lasu.
Jakie są powiązania komunikacyjne?	Rozwiązania komunikacyjne fatalne, dojazdy komunikacją autobusową do połączeń kolejowych – żadne, dojazdy do miast sąsiednich utrudnione (1 lub 2 x dziennie)
Co proponujemy dzieciom i młodzieży	Do tej pory dzieci są pozbawione świetlicy, czy rekreacji sportowej
Reklama walorów wsi?	Reklamy walorów turystycznych terenu do tej pory nie było i należy ją rozpropagować nie tylko w ulotkach, czasopiśmie, lecz również w Internecie oraz na targach turystycznych – przede wszystkim w Berlinie, Katowicach i Warszawie przy ścisłej współpracy z Urzędem Marszałkowskim.

3.3. Szkolnictwo.

Wieś nie posiada przedszkola, szkoły. Dzieci muszą dojeżdżać do szkół.

3.4. Obsługa ludności.

Wieś Gryżyna jest obsługiwana przez Zakład Energetyczny ENEA Świebodzin, z którym występuje szereg problemów przy dostawie prądu zwłaszcza w okresie wichur, W zakresie gospodarki odpadami obsługiwani jesteśmy przez TEW Świebodzin, oraz firmę prywatną w zakresie odpadów wielkogabarytowych zużytego sprzętu elektronicznego. Natomiast ścieki wywozi firma prywatna pojazdem asenizacyjnym. Niestety nie wszystkie ścieki dowożone są do oczyszczalni w Bytnicy (ze względu na małą jej przepustowość) lecz są za zgodą UG. wywożone i wylewane do lasu.

3.4. Organizacje społeczne.

Spółeczeństwo wsi charakteryzuje się dużą aktywnością i zaangażowaniem w tworzeniu wizerunku swojej wsi. Tworzą go osoby przedsiębiorcze, operatywne i otwarte na wszelkiego rodzaju innowacje. Gryżyna jest sołectwem, które mimo braku funduszy, pomocy większej UG., i przystosowanych do tego miejsc, dynamicznie się rozwija tworząc wioskę o charakterze turystyczno-wypoczynkowym. We wsi działają trzy organizacje społeczne a mianowicie:

1. Ochotnicza Straż Pożarna
2. Stowarzyszenie Przyjaciół Gryżyny
3. Organizacja przykościelna

4. Kierunki rozwoju.

Wizję Odnowy wsi Gryżyna, powstałej w wyniku analiz i dyskusji mieszkańców, sformułowano następująco:

Aby nasza wieś była bardziej atrakcyjna i przyciągała do siebie turystów.

Co ma ją wyróżniać?	Estetyka i nieskażone środowisko naturalne.
Jakie ma pełnić funkcje?	Usługowo-turystyczne. Tworzenie nowych miejsc pracy poza leśnictwem i rolnictwem (handel, usługi, rozwój turystyki).
Kim mają być mieszkańcy?	Aktywni, zaangażowani, w pełni identyfikujących się z wsią, dbających o wieś. Edukacja – podnoszenie poziomu wykształcenia i kwalifikacji zawodowych.
Co ma być podstawą utrzymania?	Leśnictwo i małe przedsiębiorstwa do obsługi turystyki.
W jaki sposób ma być zorganizowana wieś i jej mieszkańcy?	Stowarzyszenia, społeczeństwo obywatelskie, zaangażowane w istniejące problemy, związani ze wsią.
W jaki sposób mają być rozwiązywane problemy?	Dyskusja, konsultowanie z jak największą częścią mieszkańców.
Jak ma wyglądać nasza wieś?	Estetyczna, zadbana.
Jakie obyczaje i tradycje mają być u nas pielęgnowane i rozwijane?	Dbanie o zdrowy styl życia – czynne uprawianie sportu.
Jak mają wyglądać mieszkania i gospodarstwa?	Estetyczne, zadbane.
Jaki ma być stan otoczenia i środowiska?	Lepszy jeszcze niż obecny, realizowanie wytycznych ustalonych w Planie Ochrony Środowiska i Planie Gospodarki Odpadami, oraz zadań inwestycyjnych dotyczących środowiska ochrony zamieszczonych w Planie Rozwoju Lokalnego
Jakie ma być rolnictwo?	Nowoczesne.
Jakie mają być powiązania komunikacyjne?	Dogodne dla przyjeżdżających mieszkańców i turystów
Co proponujemy dzieciom i młodzieży?	Powstawanie nowych miejsc do czynnego spędzania czasu wolnego: świetlice, placu zabaw, obiektu sportowego, kafejki internetowej,.

4.1. Docelowa odnowa wsi.

Docelowa odnowa wsi polegać będzie na:

1. Przeprowadzeniu remontu kapitalnego dróg dojazdowych to jest od Rokietnicy do Bytnicy oraz od Węgrzynie do Pożrzadła,
2. Rozbudowa wodociągu, wymiana szamb na ekologiczne, przydomowe oczyszczalnie ścieków lub budowa systemu kanalizacji z oczyszczalnią ścieków
3. Generalne uaktualnienie geodezyjne dróg lokalnych oraz działek,
4. Określenie docelowe rozbudowy Gryżyny wraz z podziałem na działki budowlane o powierzchni nie mniejszej niż 20 arów
5. Reklama walorów turystycznych wsi
6. Generalny remont drogi powiatowej wsi,
7. Budowa infrastruktury w obszarze planowanej rozbudowy wsi,
8. Zainicjowanie budowy Budynku Straży Pożarnej, w którym znalazło by pomieszczenie biuro GPK, świetlica młodzieżowa, sala zebrań wiejskich oraz kawiarenka internetowa.
9. Spowodowanie pokrycia wsi zasięgiem sieci komórkowych,
10. Odtworzenie czarnego szlaku turystycznego,
11. Uruchomienie nowego szlaku z Gryżyny poprzez żeremie i młyny
12. Spowodowanie rozmieszczenia kontenerów na segregowane odpady w wydzielonym mniej widocznym miejscu,
13. Spowodowanie aby wszyscy mieszkańcy wsi (stali i czasowi) posiadali pojemniki na śmieci w ramach umów z przedsiębiorstwem wywożącym te odpady,
14. Spowodowanie większej dbałości o czystość lasów w ramach Leśnictwa.
15. Rozbudowa istniejącej sieci oświetleniowej,
16. Rewaloryzacja starego cmentarza,
17. Budowa obiektu sportowego,
18. Utworzenie pola namiotowego wraz z zapewnieniem odpowiedniej infrastruktury,
19. Zabezpieczenie barierkami przepustu na Gryżynce
20. Starania o dogodny dojazd mieszkańców wsi w godzinach przyjęć lekarza w Bytnicy,

21. Rekultywacja alejek dębowych na trasie do młynów,
22. Utworzenie cyklicznych imprez kulturalno- turystycznych
23. Polepszenie komunikacji autobusowej ze Świebodzinem, Krosnem Odrzańskim oraz
koleją w Bytnicy,
24. Pomoc samorządu w tworzeniu gospodarstw agroturystycznych,
25. Starania o utworzenie ścieżek rowerowych wg Projektu Euroregionu Sprewa, Nysa,
Bóbr,
26. Intensyfikacja współpracy z sąsiednimi gminami jak Skąpe, Łagów i Lubrza,
27. Spowodowanie oczyszczanie systematycznego brzegów jeziora przez dzierzawcę.

4. Analiza SWOT.

Na podstawie analizy zasobów, opracowano korzystne i niekorzystne cechy wewnętrzne sołectwa, jak i potencjalne szanse i zagrożenia występujące w otoczeniu, które mogą mieć wpływ na przyszłość sołectwa i jego mieszkańców. Poniżej zamieszczono podsumowanie sytuacji rozwojowej sołectwa Gryżyna.

Silne strony	Słabe strony
wysokie walory krajobrazowe	brak wodociągu i odpowiedniej utylizacji ścieków
czyste otoczenie i środowisko naturalne	brak zagospodarowania miejsc do czynnego uprawiania sportu (ścieżek rowerowych, kortu tenisowego itp.)
dużo lasów i terenów zielonych	brak dogodnej komunikacji autobusowej
cenne zasoby przyrodniczo-historyczne	zły stan infrastruktury drogowej i okołodrogowej (chodniki, ścieżki rowerowe)
tereny do zagospodarowania (działki budowlane)	brak sieci komórkowej
atrakcyjne położenie krajobrazowe	brak świetlicy wiejskiej
nikłe zagrożenie przestępczością	brak publicznych środków finansowych na samodzielną realizację zadań
korzystne, atrakcyjne sąsiedztwo, blisko do większej aglomeracji (Świebodzin 22 km, Krosno 20 km, Zielona Góra 56 km)	
aktywna społeczność działająca na rzecz promocji i rozwoju Gryżyny, poprzez udział w regionalnych imprezach i targach turystycznych	
jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej	

jeziora	
Gryżyński Park Krajobrazowy	
przemysł leśny	
Ośrodek jeździecki	
Obiekt hodowlany konia polskiego	
Bardzo dobry stan fitosanitarny jezior i potoków	

5. Zadania priorytetowe.

- 5.1. Przeprowadzeniu remontu kapitalnego dróg dojazdowych to jest od Rokietnicy do Bytnicy oraz od Węgrzynic do Pożrzadła,
- 5.2. Rozbudowa wodociągu, wymiana szamb na ekologiczne, przydomowe oczyszczalnie ścieków lub budowa systemu kanalizacji z oczyszczalnią ścieków
- 5.3. Generalne uaktualnienie geodezyjne dróg lokalnych oraz działek,
- 5.4. Określenie docelowe rozbudowy Gryżyny wraz z podziałem na działki budowlane o powierzchni nie mniejszej niż 20 arów
- 5.5. Reklama walorów turystycznych wsi
- 5.6. Generalny remont drogi powiatowej wsi,
- 5.7. Zainicjowanie budowy Budynku Straży Pożarnej, w którym znalazło by pomieszczenie biuro GPK, świetlica młodzieżowa, sala zebrań wiejskich oraz kawiarenka internetowa.
- 5.8. Starania o pokrycie wsi zasięgiem sieci komórkowych,
- 5.9. Odtworzenie czarnego szlaku turystycznego,
- 5.10. Rewaloryzacja starego cmentarza,
- 5.11. Polepszenie komunikacji autobusowej ze Świebodzinem, Krosnem Odrzańskim oraz koleją w Bytnicy,

Program inwestycyjny Sołectwa Gryżyny na lata 2008 – 2015

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Łączne koszty finansowe
1	Założenie strony internetowej Gryżyny oraz wykonanie materiałów reklamowych	7.000
2	Remont stodoły z przeznaczeniem na świetlicę młodzieżową (dokumentacja remontowa, prace porządkowe, prace budowlane)	400.000
3	Budowa barierek na potoku Gryżynki i na przepustach	3.000
4	Budowa dwu parkingów (przy kościele i dla rowerzystów)	5.000
5	Rewaloryzacja starego cmentarza	26.000
6	Utworzenie miejsca na segregowane odpady	3.000
7	Odtworzenie alei dębowej na młyny, przy współudziale Lasów i GPK	12.000
8	Budowa placu do zabaw	15.000